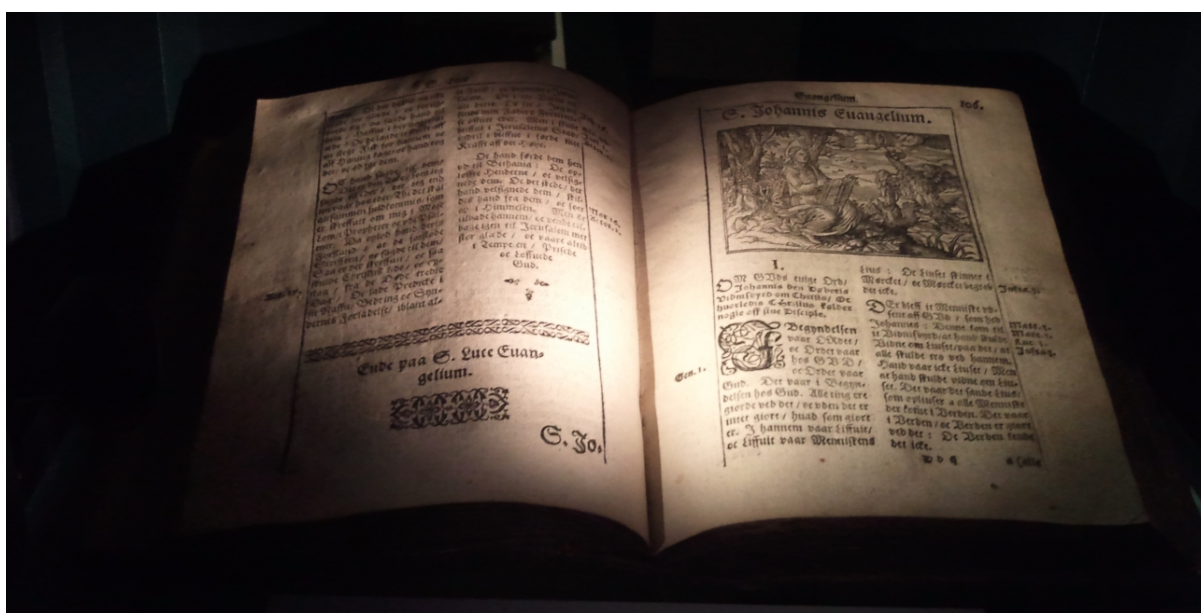

Forkyndelsesoplæg Seniorkursus Vork

Efteråret 2022

UFORTALTE FORTÆLLINGER

Indhold

Tema og koncept	(s. 2)
Andagter tekster og ansvarlige	(s. 3)
Rent praktisk	(s. 4)
Fremgangsmåden på PLAN	(s. 5)
Kompendium	(s. 5)

Tema og koncept

Til efterårets forkyndelse vil temaet for andagterne være “de ufortalte fortællinger”. Vi ønsker fortsat at lade de kristne fortællinger være i centrum. Med fortællingerne i centrum kan vi arbejde med virkemidler i en kreativ proces, så det kristne budskab bliver formidlet i øjenhøjde med deltagerne. Vi ønsker at fortællingerne bliver formidlet på forskellige måder, hvilket virkemidlerne forhåbentligt kan bidrage til.

Den røde tråd gennem efterårets forkyndelse er “De ufortalte fortællinger”. Her er der fokus på, at deltagerne formentligt kender til de klassiske fortællinger som Skabelsesberetningen, Syndefaldet ol. Vi vil derfor i stedet fremhæve nogle af de fortællinger man ikke hører så ofte, men som har en spændende pointe eller tematik. Andagterne tager udgangspunkt i kristne fortællinger, som ikke nødvendigvis fremgår af bibelen.

Der er en tekst til hver andagt, og det er tanken at teksten som udgangspunkt skal danne grobund for andagten. Vi (i andagtsudvalget) har skrevet et par linjer om, hvad vi synes de enkelte tekster har at byde på, som I kan bruge til inspiration, men ellers er det op til jer at fortolke og udfolde teksten, som I har lyst til. Denne gang har vi derudover valgt at “binde andagterne sammen” ved at “samle” de ufortalte fortællinger i en fælles bog. Derfor skal hver gruppe også vælge et billede, som I synes repræsenterer jeres fortælling og/eller jeres andagt. Billedet skal altså ikke nødvendigvis billedliggøre fortællingens handling, men må gerne være et billede af en mormor, hvis mormoderen nu udgjorde en betydningsfuld del af andagten. Også selvom den oprindelige fortælling måske slet ikke havde noget med mormødre at gøre. Billedet I vælger skal så i løbet af andagten sættes ind i den fælles bog. I bestemmer selv hvornår.

Vi har desuden udformet en række “ingredienser”, som hver gruppe skal blande i deres egen andagts gryderet. Ingredienserne kan ses længere ned i oplægget hvor de er fordelt i kategorierne: *Placeringer*, *Virkemidler*, *Musik og Stemning*. Man kan læse mere om brugen af “ingredienserne” under overskriften *Rent praktisk*. Ingredienserne vil være at finde i “ingrediensbanken”, som vi sætter op på PLAN-weekenden. Hvordan det hele kommer til at foregå her, kan I også læse mere om længere nede i oplægget, men vi gennemgår det også mundtligt når vi mødes i weekenden.

Vi glæder os til at lave andagter med jer!

Andagter, tekster og ansvarlige

Dag	Morgen	Aften	
Søndag		Introduktion + Fortællingen om Rakel og Lea Ansvarlig: IM, Line, Emilie	
Mandag	Lignelsen om den rige bonde Ansvarlig: Mikal, Kirstine E, Sarah, Emma S	Gudstjeneste Ansvarlig: Frida, Steffen, Christian M, Clara, Christian Kyed, Daniel,	
Tirsdag	Lignelsen om figentræet uden frugt (forud for lysningssamtaler) Ansvarlig: Alberte, Marie K, Oliver, Tobias		
Onsdag	Fortællingen om Sorgens og Lykkens Hus Ansvarlig: Casper, Sofie, Nicolaj, Sebastian	Fodspor i sandet (to-go) Ansvarlig: Julie, Ida, Anna E, Emil	
Torsdag		Sangandagt	

		Ansvarlig: Maria, Anna N, Kristine L, Simon	
Fredag	Fortællingen om pladserne ved bordet Ansvarlig: Ane, Søren, Esther, Es- ben		
Lørdag	Surprise: Emma + Amalie		

Rent praktisk

Forkyndelsesudvalget udvælger et antal tekster fra Biblen eller lignede. Disse fordeles over ugens andagter inden PLAN-weekenden. Det vil være de udvalgte tekster fra Biblen eller andetsteds, der er udgangspunktet for hver andagt. På PLAN-weekenden vælger instruktørerne sig ind på den tekst og andagt, de ønsker at arbejde videre med. Herfra vil arbejdet tage sit udspring i en dialog blandt de instruktører, der har valgt den tekst. En dialog omkring, hvordan man selv opfatter teksten, hvad betyder den for en selv og om der måske noget i teksten der stikker dybere. De første 10 minutter vil det således kun være en instruktørdialog om den valgte fortælling/tekst for at blive skarpe på, hvad der menes at være det vigtigste at kommunikere ud for den konkrete tekst. En tekst kan godt have flere budskaber og man må godt være kreativ.

Herfra bevæger vi os over i hvordan vi vil kommunikere dette til deltagerne. Her vil vi inddrage virkemidler. Der er ikke ubegrænset antal virkemidler til alle andagtsgrupperne i løbet af ugen. Begrænsningen sætter vi for at deltagerne oplever varierede former. Eksempelvis er der 10 andagter undervejs i kurset, men der er måske kun 4 virkemiddelkort med titlen "Bålhytten". Dvs. at maks 4 af andagterne kan afholdes i bålhytten. Virkemidler kan være alt lige fra sted, lyd, visualisering, musik, omfang, aktivitet/ikke aktivitet osv. På PLAN har vi de tilgængelige virkemiddel-kort

klar i rette antal. Men husk at udgangspunktet er bibelteksten og jeres diskussion om den.

Det er også i virkemiddel-fasen, at der vælges sange. Husk at I både kan bruge March&Lejr, men også andre sange, som I mener er passende. (Husk at scanne/kopiere)

Fremgangsmåden på PLAN

1. Vælg dig ind på en bibeltekst
2. Tal i instruktørgruppen om fortællingen (10-15 min.)
3. Vælg virkemiddel (begrænset antal af hver)
 - Tjek inspirationsmateriale ud! F.eks. fdf.dk/tro
4. Sæt et eller flere virkemidler i spil i bibelteksten
5. Lav en plan for andagten
 - Vælg sang(e), billeder og lav en bøn.
7. Skriv det ind i materialebookingen på www.seniorkursusvork.dk/login

Kompendium

Denne gang vil vi igen tilstræbe at få lavet et "andagtskompendium", som bliver sendt ud til deltagerne efter endt kursus. Det har været et ønske fra både instruktører og deltagere. For at vi kan imødekomme dette ønske opfordrer vi andagts- grupperne til at gøre ekstra meget ud af andagtsskemaet på hjemmesiden (som I får mere at vide om på PLAN). Det skal altså være rimeligt klart til at komme i et kompendium bagefter og skal derfor ikke skrives i stikord.

Fortællinger

Fortællingen om Rakel og Lea (søndag aften)

1. Mosebog kap. 29:

Da Jakob så sin morbror Labans datter Rakel og hans får, gik han hen og væltede stenen væk fra brønden og gav sin morbror Labans får vand. Så kyssede han Rakel og brast i gråd.

Han fortalte hende, at han var en slægtning af hendes far, og at han var søn af Rebekka, og hun skyndte sig hjem og fortalte det til sin far. Da Laban hørte om sin søstersøn Jakob, løb han ud til ham, omfavnede og kyssede ham og tog ham med hjem. Jakob fortalte Laban alt, hvad der var sket, og Laban sagde til ham: »Du er af samme kød og blod som jeg!« Så blev Jakob hos ham en måneds tid.

Laban sagde til ham: »Du skal ikke tjene gratis hos mig, blot fordi du er min slægtning; sig, hvad du vil have i løn!«

Nu havde Laban to døtre; den ældste hed Lea og den yngste Rakel. Lea havde matte øjne, mens Rakel var smuk og så dejlig ud.

Jakob var forelsket i Rakel, og han sagde: »Jeg vil tjene hos dig syv år for din yngste datter Rakel.« Laban svarede: »Jeg vil hellere give hende til dig end til nogen anden. Bliv hos mig!«

Så tjente Jakob hos ham syv år for Rakel; men han følte det kun som nogle få dage, fordi han elskede hende.

Jakob sagde til Laban: »Tiden er udløbet; lad mig nu få min kone, så jeg kan gå ind til hende.« Laban samlede da alle mændene der på stedet til gilde; men om aftenen tog han sin datter Lea og førte hende til Jakob, som gik ind til hende. Og Laban overlod sin trælkvind Zilpa til sin datter Lea. Om morgenen opdagede Jakob, at det var Lea, og han sagde til Laban: »Hvad er det, du har gjort mod mig? Det var jo for Rakel, jeg tjente hos dig. Hvorfor har du narret mig?«

Laban svarede: »Her på stedet er det ikke skik at gifte den yngste bort før den ældste. Men lad nu hendes bryllupsuge gå til ende; så skal du også få Rakel, mod at du tjener hos mig syv år til.«

Det sagde Jakob ja til, og da ugen var omme, gav Laban ham sin datter Rakel til kone. Og Laban overlod sin trælkvinde Bilha til sin datter Rakel.

Så gik Jakob også ind til Rakel, og han elskede Rakel højere end Lea. Derpå tjente han hos Laban syv år til.

Da Herren så, at Lea blev tilsidesat, åbnede han hendes moderliv, mens Rakel var ufrugtbar.

Lea blev gravid og fødte en søn, som hun gav navnet Ruben, for hun sagde: »Herren har set til min lidelse. Nu må min mand elske mig.« Hun blev igen gravid og fødte en søn; hun sagde: »Herren har hørt, at jeg er tilsidesat, og har givet mig også denne søn.« Derfor gav hun ham navnet Simeon.

Hun blev igen gravid og fødte en søn; hun sagde: »Nu må min mand knytte sig til mig, for jeg har født ham tre sønner.« Derfor gav hun ham navnet Levi. Hun blev igen gravid og fødte en søn; hun sagde: »Nu vil jeg takke Herren.« Derfor gav hun ham navnet Juda. Så fik hun ikke flere børn.

1. Mosebog kap. 30:

Da Rakel så, at hun ikke fødte Jakob nogen børn, blev hun skinsyg på sin søster og sagde til Jakob: »Skaf mig børn, ellers dør jeg!«

Men Jakob blev vred på Rakel og sagde: »Er jeg i Guds sted? Det er ham, der har nægtet dig livsfrugt.«

Hun sagde: »Her er min trælkvinde Bilha. Gå ind til hende; hun skal føde på mine knæ, så jeg kan få sønner ved hende.«

Hun gav ham sin trælkvinde Bilha til kone, og Jakob gik ind til hende. Bilha blev gravid og fødte Jakob en søn; Rakel sagde: »Gud har skaffet mig ret; han har hørt min bøn og givet mig en søn.«

Udvalgets umiddelbare tanker: Et eksempel på at bibelen også rummer fortællinger, som kunne ligne et klassisk film-drama om kærlighed/sæbeopera, jalousi/misundelse og uretfærdighed. (OBS: begrebet “at være en laban” kommer herfra)

Lignelsen om den rige bonde (mandag morgen aften)

En i skaren sagde til Jesus: »Mester, sig til min bror, at han skal skifte arven med mig.« Men han svarede: »Menneske, hvem har sat mig til at dømme eller skifte mellem jer?« Og han sagde til dem: »Se jer for og vær på vagt over for al griskhed, for et menneskes liv afhænger ikke af, hvad det ejer, selv om det har overflod.« Og han fortalte dem en lignelse: »Der var en rig mand, hvis mark havde givet godt. Han tænkte ved sig selv: Hvad skal jeg gøre? For jeg har ikke plads til min høst. Så sagde han: Sådan vil jeg gøre: Jeg river mine lader ned og bygger nogle, som er større, og dér vil jeg samle alt mit korn og alt mit gods. Og jeg vil sige til mig selv: Så, min ven, du har meget gods liggende, nok til mange år. Slå dig til ro, spis, drik og vær glad! Men Gud sagde til ham: Din tåbe, i nat kræves dit liv af dig. Hvem skal så have alt det, du har samlet? Sådan går det den, der samler sig skatte, men ikke er rig hos Gud.«

Udvalgets umiddelbare tanker: Livet er flygtigt det samme gælder for dets glæder - "den der gemmer til natten gemmer til katten"

Lignelsen om figentræet uden frugt (tirsdag morgen)

Så fortalte han denne lignelse: »En mand havde et figentræ, som var plantet i hans vingård, og han kom og ledte efter frugt på det, men fandt ingen. Han sagde da til gartneren: I tre år er jeg nu kommet og har ledt efter frugt på dette figentræ uden at finde nogen. Hug det om! Hvorfor skal det stå og tage plads op til ingen nytte? Men han svarede: Herre, lad det stå et år til, så skal jeg få gravet omkring det og givet det gødning. Måske bærer det så frugt næste år. Hvis ikke, kan du hugge det om.«

Udvalgets tanker om fortællingen: I fortællingen møder vi et figentræ, der ikke giver frugt. Da herremanden beder gartneren om at fælde det, foreslår gartneren at han i stedet skal gøde og pleje det i et år, for at se om det så vil komme til at bære frugter. For os at se handler lignelsen om at nogle ting må gødes og plejes før de bærer frugter. Det kunne være et venskab, en gryderet, en hamster eller noget helt fjerde.

Historien om Sorgen og Lykkens Hus (onsdag morgen)

Der var engang en mand, der rejste ud i verden. Han ville finde det sted på jorden, hvor mennesker var lykkelige. Det var en svær opgave. Men så hørte han rygter om, at der inde i den store by var et sted, hvor mennesker var virkelig lykkelige. Manden hastede af sted. Endelig kom han til den store by. Ved byporten spurgte han, om det virkelig var sandt, at der her fandtes et sted, hvor lykkelige mennesker boede.

De svarede ja og fortalte ham, hvilken gade han skulle gå hen i. Der ville være et stort skilt, hvor der stod Lykkens Hus. Men hvis han ville ind der, skulle han først gå ind i huset overfor. Der ville også være et skilt på døren, men der stod Sorgens Hus. Manden skyndte sig afsted og fandt gaden med de to huse. Først bankede han på til Sorgens Hus. Han blev venligt modtaget.

Han kom ind i en stor og aflang sal. Ned gennem salen var et bord, som bugnede af de dejligste og lækreste retter. Men på hver side af det lange bord sad magre og udsultede mennesker.

"Hvorfor spiser de ikke?" spurgte manden. "Kan de ikke?" "Jo, men i vores land må man hverken spise med hænderne eller fingrene. Vi skal spise med pinde. Enhver her i huset får et sæt pinde." Manden så nogle meget lange spisepinde ligge på bordet. Det var umuligt at spise med sådan nogle pinde. Man kunne ikke engang få dem ind i munden. Så fik manden lov til at gå videre til Lykkens Hus. Det lignede det andet hus. Han kom ind i en stor sal, og der var et stort og veldækket bord. På hver side af bordet sad glade og lykkelige mennesker på trods af, at der også her lå spisepinde på over en meter. "Hvordan kan de spise?" "Vi hjælper hinanden. Vi har fundet på, at man godt kan made den, der sidder overfor. Vi lægger maden på pindene og ind i munden på ham overfor."

På den måde var det lykkeligt. Manden smilede. Han havde fundet de mennesker, der var virkelig lykkelige.

Udvalgets tanker om fortællingen: I fortællingen er befolkningen i et land blevet befalet, at de kun må spise deres mad med lange spisepinde. I *Lykkens Hus* har de fundet ud af at de kan hjælpe hinanden med at spise. For os at se handler fortællingen om samarbejde, men også om at få det bedste ud af de vilkår man er givet. F.eks. det vilkår at man skal spise al sin mad med dumme lange spisepinde.

Fodspor i sandet (onsdag aften)

“I nat havde jeg en drøm. Jeg drømte at jeg vandrede langs stranden sammen med Herren, og tværs over himlen glimtede scener fra mit liv. I disse scener bemærkede jeg to par fodspor i sandet. Det ene tilhørte mig, og det andet Herren.

Da den sidste scene af mit liv glimtede forbi os, kiggede jeg tilbage på fodsporene i sandet. Jeg bemærkede også, at det var i de mest ulykkelige stunder i mit liv, der kun var ét par fodspor i sandet. Dette bekymrede mig virkelig, og jeg spurgte Herren;

“Herre, du sagde, at dengang jeg besluttede at følge dig, ville du vandre med mig hele vejen, men jeg har bemærket, at gennem de mest problemfyldte perioder af mit liv, er der kun ét par fodspor i sandet. Jeg forstår ikke hvorfor du forlod mig, da jeg behøvede dig mest.”

Herren svarede; “Mit dyrebare barn, jeg elsker dig, og vil aldrig forlade dig. Heller ikke i dine perioder af lidelser og prøvelser forlod jeg dig. Da du så ét par fodspor, var det fordi jeg bar dig.”

Udvalgets tanker om fortællingen: Gud elsker os altid allerede. Denne kærlighed kan vi ikke kræve bevis for. Selvom det er menneskeligt at ville kræve dette bevis, ligesom personen i fortællingen gør det ved at udspørge Gud om fodsporene i sandet.

Lignelsen om pladserne ved bordet (fredag morgen)

Da Jesus lagde mærke til, hvordan de indbudte udvalgte sig de øverste pladser ved bordet, fortalte han dem en lignelse: »Når du bliver indbudt til et bryllup, så sæt dig ikke øverst ved bordet. Måske er der indbudt en, der er fornemmere end du, og så kommer han, der har indbudt jer begge, og siger til dig: Giv ham din plads! Så må du med skam indtage den nederste plads. Nej, når du bliver indbudt, gå da hen og sæt dig på den nederste plads, så at han, der indbød dig, kan komme og sige: Min ven, sæt dig højere op! Så bliver du hædret i alle gæsternes påsyn. For enhver, som ophøjer sig selv, skal ydmyges, og den, der ydmyger sig selv, skal ophøjes.« Og til ham, der havde indbudt ham, sagde Jesus: »Når du indbyder til frokost eller til middag, så undlad at indbyde dine venner, dine brødre, dine slægtninge eller dine rige naboer, for at de ikke skal indbyde dig igen og gøre gengæld. Nej, når du vil holde en fest, så indbyd fattige, vanføre, lamme og blinde. Da skal du være salig, for de har ikke noget at give dig til gengæld. Men det vil blive gengældt dig ved de retfærdiges opstandelse.

Udvalgets tanker: Er dette måske ikke lidt old school? Men er der måske en moderne sammenhæng hvor det at tøjle sig selv er fordelagtigt? Sociale medier, sociale sammenhænge og er det måske også okay at "sætte sig ved de øverste pladser"?